

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

č. j. ČŠIJ-1025/13-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Želiv, okres Pelhřimov
Sídlo	Želiv 220, 394 44 Želiv
E-mail školy	zszeliv@seznam.cz
IČO	75 001 047
Identifikátor	600 061 523
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Marií Dolejšovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	obec Želiv
Místo inspekční činnosti	Želiv 220
Termín inspekční činnosti	22. až 24. říjen 2013

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jeho souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem, zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy.

Charakteristika

Právnická osoba (dále škola) vykoná činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny.

Škola poskytuje základní vzdělávání 82 žákům v 8 třídách a zřizovatelem jí byla povolena výjimka z nejnižšího počtu. Žáci 3. a 4. ročníku jsou spojeni v jedné třídě. Patnáct žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je integrováno do běžných tříd, pět z nich

se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. S ohledem na žáky ze spádových obcí z okolí Želivu je začátek vyučování stanoven na 7:30. Školní areál skládající se ze čtyř vzájemně propojených pavilonů, dvou hřišť a školního pozemku je umístěn v klidném prostředí na okraji obce. Pozemek se postupně přeměňuje v souladu s projektem *Školní zahrada jako přírodní učebna*. Budovy školy prošly v roce 2010 rozsáhlou rekonstrukcí (zateplení, výměna oken), k řadě úprav došlo také v interiéru školy. Vzhledem k místním podmínkám se škola rozhodla svůj *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)* profilovat v oblasti environmentální výchovy a osvěty (EVVO).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Škola ve svém **školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání** zohlednila úpravy *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV)* platného od 1. 9. 2013. Pro úplný soulad s tímto dokumentem je třeba v *ŠVP ZV* provést úpravy učebních osnov především v oblasti rozpracování očekávaných výstupů. Kvalitně je zpracována oblast průřezových témat, pro kontrolu jejich naplňování si škola stanovila funkční nástroje.

Dokument *ŠVP školní družiny* je v souladu s požadavky školského zákona, *Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání (školní klub)* vyžaduje pro úplný soulad jen dílčí doplnění.

Ředitelka školy pečlivě sleduje **personální oblast**. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) plánuje v souladu s potřebami, finančními možnostmi a se zaměřením školy. Vzdělávání zajišťuje 10 pedagogických pracovníků, z nichž 9 splňuje kvalifikační požadavky. S ohledem na environmentální profilaci školy absolvoval jeden vyučující specializační studium pro výkon funkce koordinátora EVVO. Změny v *ŠVP ZV* zajišťuje koordinátorka ŠVP, která také absolvovala specializační studium.

System plánování směřuje k naplňování stanovených koncepčních záměrů do roku 2015. **Řízení školy** vychází z její velikosti a personálního obsazení, rozhodovací pravomoci jsou účelně delegovány. Na strategickém řízení a pravidelném hodnocení se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci prostřednictvím jednání provozních porad, pedagogické rady, činností výchovné poradkyně, metodičky prevence apod. K posuzování podmínek, průběhu a dosažených výsledků jsou vytvořeny kontrolní a hodnotící mechanismy. Hospitační činnost ředitelky školy přispívá k naplňování stanovených výchovných a vzdělávacích strategií, čímž dochází k účinnému rozvoji klíčových kompetencí žáků. Vnitřní normy školy jsou funkčně zpracovány, jejich dodržování je pravidelně vyhodnocováno. Dohled nad žáky je nastaven a v průběhu inspekční činnosti byl zajištěn.

Pro zdravý psychický i fyzický vývoj žáků a jejich vzdělávání je zajištěno **bezpečné prostředí**. Vzájemné vztahy upravuje nejen školní řád, ale i společně dohodnutá pravidla žákovských kolektivů. V zájmu bezpečnosti se škola věnuje také dopravní výchově. Kvalitně zpracovaný minimální preventivní program vystihuje problémy i potřeby žáků. Stanovuje konkrétní cíle, metody, postupy, aktivity a projekty školy (besedy, zážitkové kurzy apod.), jejichž prostřednictvím je program naplňován. Školní metodička prevence, která také absolvovala specializační studium, se pravidelně schází se školním parlamentem složeným z žáků 5. až 9. ročníku. Parlament se zapojil do projektu zaměřeného na práci žákovských samospráv a spolupracuje s několika školami v okolí. Jeho aktivity napomáhají komunikaci vedení školy s třídními kolektivy (podněty, přání, oboustranné požadavky) a svou činností obohacuje dění ve škole (organizuje různé akce, zajišťuje školní bufet). V rámci **prevence** rizikových jevů u žáků škola klade velký důraz

na volnočasové aktivity. Širokou nabídku zájmových útvarů sportovního, naukového i uměleckého zaměření využívá většina žáků.

Při přijímání k základnímu vzdělávání škola uplatňuje **rovný přístup** a postupuje v souladu s platnou legislativou. Oblasti výchovného poradenství koordinuje výchovná poradkyně. V rámci **péče o žáky se SVP** spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, v součinnosti s ostatními vyučujícími zajišťuje kompletní dokumentaci a zároveň zabezpečuje jejich informovanost ohledně vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků. Podmínky vzdělávání těchto žáků a způsoby jejich hodnocení jsou stanoveny v interních dokumentech školy. Tito žáci se vzdělávají v běžných třídách, včetně žáků individuálně integrovaných, pro něž jsou zpracovávány individuální vzdělávací plány. Vyučující s ukončeným studiem speciální pedagogiky se věnuje logopedické péči. Dětem v posledním roce před vstupem do 1. ročníku základní školy nabízí grafomotorický kurz. V rámci **kariérového poradenství** spolupracuje výchovná poradkyně s úřadem práce, pečlivě sleduje nabídku středních škol a žákům 8. a 9. ročníku napomáhá s výběrem. Pořádání akcí s celou řadou dalších organizací škola programově a úspěšně využívá k plnění svých výchovných a vzdělávacích cílů.

Podpora partnerských vztahů se zákonnými zástupci žáků je založena na rozvoji vzájemného dialogu, účasti rodičů na akcích školy (výlety školní družiny, školní karneval, školní ples apod.). Škola plní své povinnosti vůči školské radě a informuje veřejnost o své činnosti. Její aktivity především v oblasti kulturních akcí a EVVO se postupně stávají nedílnou součástí života obce. Spolupráce se zřizovatelem není zaměřena pouze na materiální oblast. Návštěvami představitelů obce ve škole a účastí žáků a učitelů na přípravách akcí určených širší veřejnosti se prohlubuje vztah žáků k regionu.

Pro vzdělávání je využíváno devět kmenových učeben většinou vybavených stavitelným nábytkem, jedna odborná učebna pro výuku přírodovědných předmětů, pracovní výpočetní techniky, školní dílna, cvičná kuchyňka a informační centrum se žákovskou knihovnou. K výuce tělesné výchovy slouží tělocvična, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, travnaté hřiště a doskočiště pro skok daleký. Ve sportovním pavilonu je umístěna keramická dílna, která je využívána jak při výuce, tak při činnostech zájmových útvarů. K dobrým **materiálním podmínkám** přispívá i postupné zkvalitňování fondu učebních pomůcek. Řadu z nich vytvářejí samotní vyučující.

Hospodaření školy je založeno zejména na finančních prostředcích poskytnutých ze státního rozpočtu, tj. přímých nákladech na vzdělávání. Dotace od zřizovatele jsou určené nejen k úhradě provozu, ale i na mzdové prostředky. Velmi aktivně a úspěšně si škola počíná při vyhledávání a realizaci grantových programů. Nejde jen o dílčí přínos do rozpočtu organizace, ale také o vhodně využívané příležitosti k dalšímu výchovnému a vzdělávacímu působení.

Funkční řízení školy a podmínky k realizaci ŠVP ZV, které jsou na požadované úrovni, jsou velmi dobrým východiskem pro účinnou podporu rozvoje osobnosti žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Organizace vzdělávání odpovídá školnímu učebnímu plánu. Podpora žákům s rizikem školní neúspěšnosti je založena na včasném odhalování případných problémů, žákům je nabízeno doučování a další formy pomoci.

Vzdělávání se uskutečňuje v atmosféře založené na příznivých mezilidských vztazích. Žáci se aktivně zapojují do probíhajících činností, navzájem spolupracují a komunikují. Nízký počet žáků ve třídách nabízí prostor pro uspokojování jejich individuálních potřeb a vyučující tuto skutečnost účinně naplňují. **Formy a metody práce** jsou voleny s ohledem

na věkové zvláštnosti žáků a konkrétní podmínky třídních kolektivů. Vzdělávací oblasti jsou navzájem propojovány a rovněž jsou využívány reálné životní situace. Presentované učivo je řádně upevňováno a procvičováno. Vhodným způsobem jsou uplatňovány různé způsoby kontroly probíhajících činností, žáci si vzájemně porovnávají výsledky, případně hledají další řešení. Výuka je vedena věcně a odborně správně. Efektivním způsobem je podporována názornými pomůckami, mezipředmětovými vztahy, problémovými úkoly a dalšími aktivizujícími prvky, což funkčním způsobem motivuje žáky a pomáhá udržovat jejich pozornost. V úvodu vyučovacích hodin je občas vstupní motivace nahrazována pouze seznámením se vzdělávacím cílem a žáci nejsou vždy důsledně vedeni k objektivnímu posuzování dosahovaných výsledků.

Podpora **čtenářské gramotnosti** je přirozenou součástí většiny vzdělávacích oblastí a vychází z ŠVP ZV. V zájmu sjednoceného působení všech vyučujících jsou stanovena kritéria a postupy směřující k rozvoji čtenářských dovedností žáků. Celý pedagogický sbor absolvoval další vzdělávání v oblasti metod kritického myšlení a ty jsou využívány ve výuce. V průběhu vzdělávání žáci čtou různé druhy textů, vyhledávají v nich potřebné informace a třídí je podle stanovených hledisek. Ze získaných poznatků vyvozují závěry, které prezentují a obhajují vhodnou argumentací. Vytvářejí si záznamové čtenářské karty, tvůrčí psaní realizují ve čtenářských dílnách. Slavnostní pasování žáků 1. ročníku na čtenáře pomáhá vytvářet jejich kladný vztah ke knihám a k četbě vůbec. Žákovská knihovna je součástí informačního centra a její fungování zajišťují samotní žáci. Část knižního fondu je umístěna ve třídách prvního stupně. Žáci 5. až 9. ročníku se podílí na tvorbě školního časopisu, v němž zachycují zajímavé aktivity a úspěchy školy.

Žáci 1. ročníku se hravou formou seznamují s anglickým jazykem v zájmovém útvaru. Podle školního učebního plánu povinná **výuka zmíněného prvního cizího jazyka** začíná ve 2. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací. Ve 3. až 9. ročníku je výuka anglického jazyka realizována v počtu třech hodin týdně. Od 7. ročníku je vyučován druhý cizí jazyk s minimální časovou dotací šest hodin. Žáci mají možnost výběru mezi ruským a německým jazykem. Ve stávajícím roce je vyučován pouze ruský jazyk a německý jazyk je realizován formou zájmového útvaru pro zájemce z řad žáků 2. stupně. V hodinách cizích jazyků jsou voleny efektivní vyučovací metody a formy práce s ohledem na potřeby žáků a s účinným uplatňováním názornosti. Probíhající činnosti nabízejí podporu všech jazykových dovedností žáků na daných úrovních.

Při podpoře **matematické gramotnosti** si vyučující uvědomují význam účinné práce s chybou. Neomezují se jen na promýšlení různých forem zadání samostatných prací, daří se jim úspěšně vést žáky k okamžité a efektivní kontrole spojené se sebehodnocením. Zajímavým prvkem je snaha učitelů o podporu logického myšlení. Žáci při vhodných příležitostech v hodinách i mimo ně hrají stolní hry a šachy.

Ve škole zatím není jmenován metodik – koordinátor ICT (informačních a komunikačních technologií). Externí správa prostředků výpočetní techniky je však funkční, o jejich využívání má vedení školy přehled a vhodně je usměrňuje. Pro podporu informační gramotnosti slouží počítačová učebna a počítače v některých třídách. Používané interaktivní projektory působí motivačně, i nejmladší žáci je dokáží bez problémů ovládat. V navštívené hodině informatiky dokázala vyučující udržet a rozvíjet přirozený zájem žáků o práci na počítači.

Škola v učebním plánu ŠVP ZV významně posiluje disponibilními hodinami **přírodovědné předměty**, zejména na 2. stupni. V rámci velmi kvalitně zpracované koncepce EVVO, která je každoročně vyhodnocována, dochází k postupnému a plánovitému zlepšování materiálních podmínek pro tuto oblast. Zároveň se daří prostřednictvím integrace environmentálních témat do výuky a projektů budovat zájem

žáků i širší veřejnosti o problémy životního prostředí. Ve sledovaných hodinách byla výuka podpořena vhodnými učebními pomůckami a pozorováním přírodnin. Nižší počet žáků ve třídách umožňuje přímou praktickou činnost všech žáků a vzájemnou diskuzi o jejím výsledku.

Průběh výuky i volbu účinných výchovných a vzdělávacích strategií lze hodnotit jako standardní. Podporu rozvoje přírodovědné gramotnosti lze hodnotit jako příkladnou.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

V průběhu školního roku pedagogičtí pracovníci soustavně zjišťují a vyhodnocují úroveň očekávaných výstupů v oblastech vymezených v ŠVP ZV. Výsledky i pokrok žáků jsou hodnoceny v souladu s pravidly stanovenými v tomto dokumentu a školním řádu. K monitoringu výsledků vzdělávání slouží vlastní srovnávací testy zejména v předmětech český jazyk a matematika. Škola dlouhodobě využívá komerční testy pro vyhodnocování úrovně vzdělávání žáků 2. stupně, pro zjišťování rozumových schopností žáků a k měření školního klimatu. Testy zároveň napomáhají při volbě povolání. Za rozsáhlou péči věnovanou **hodnocení výsledků** vzdělávání žáků škola obdržela různá ocenění. Závěry celoplošného testování žáků 5. a 9. ročníků byly projednány na provozní radě a přispívají k realizaci konkrétních opatření v předmětech český jazyk, anglický jazyk a matematika.

Nedílnou součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, které posiluje jejich sebeúctu a sebevědomí a má i aktivizující roli při vzdělávání. Při hodnocení jsou využívány klasifikace, slovní hodnocení i kombinace obou uvedených možností.

Příznivé výsledky žáků v různých soutěžích (výtvarných, recitačních, sportovních, zdravotních, počítačové a finanční gramotnosti) jsou dalším informačním zdrojem. Od bývalých žáků škola získává neformálním způsobem zpětnou vazbu o jejich začlenění ve středním vzdělávání. Návaznost ve vzdělávání je podporována organizací společných aktivit s mateřskou školou (Zápis na nečisto). Tyto aktivity usnadňují přechod dětí do základní školy a jsou využívány také pro kultivaci vztahů starších k mladším. K adaptaci žáků 6. ročníku napomáhá dvoudenní pobyt mimo školu a pro nastavení příznivých sociálních vztahů v třídních kolektivech jsou organizovány zážitkové kurzy, na jejich zajištění se společně podílejí žáci 9. ročníku a vyučující.

Hodnocení výsledků vzdělávání je funkční.

Závěry

Zhodnocení vývoje

- významné zlepšení v oblasti materiálních podmínek
- od roku 2011 profilace v oblasti EVVO
- postupné zkvalitňování stěžejních dokumentů

Silné stránky

- kvalifikovanost pedagogického sboru a podpora DVPP
- reálné naplňování koncepce EVVO
- bezpečné prostředí a pozitivní klima školy

Návrhy na zlepšení

- dokončení zamýšlených úprav v ŠVP ZV
- pokračovat v profesním rozvoji pedagogických pracovníků i s využitím vzájemných hospitací

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje do 31. 8. 2014 odstranění zjištěného nedostatku v ŠVP ZV a zaslání zprávy o odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Mgr. Věra Vítková, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina pro příspěvkovou organizaci Základní škola Želiv, okres Pelhřimov, ze dne 25. 9. 2002, včetně dodatků
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, č. j. 4836/2007-21, ze dne 13. 9. 2007
3. Jmenování do funkce ředitelky školy, ze dne 9. 12. 2002, s účinností od 1. 1. 2003
4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy, ze dne 1. 3. 2012
5. Informativní výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 15. 10. 2013
6. Udělení výjimky z počtu žáků na školní rok 2013/2014, ze dne 25. 6. 2013
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, č. j. 200/28-8-2013, verze platná od 1. 9. 2013
8. Školní řád, ze dne 30. 8. 2013, platný od 1. 9. 2013
9. ŠVP školní družiny (2. verze), platný od 1. 9. 2007
10. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání (školní klub), ze dne 10. 9. 2013
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2012/2013
12. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
13. Strategický plán školy na období 2011 – 2015, ze dne 25. 8. 2011
14. Plán práce (včetně plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), školní rok 2013/2014
15. Plán výchovného poradenství na školní rok 2013/2014
16. Hospitační záznamy ředitelky školy
17. Koncepce EVVO, ze dne 1. 9. 2011
18. Roční realizační plány EVVO od školního roku 2011/2012
19. Minimální preventivní program, školní rok 2013/2014
20. Školní matrika v listinné podobě, školní rok 2013/2014
21. Dokumentace žáků se ŠVP (včetně 4 individuálních vzdělávacích plánů)
22. Vzorek žákovských knížek, prací žáků a školního časopisu
23. Rozvrhy hodin, školní rok 2013/2014
24. Třídní knihy, školní rok 2013/2014
25. Zápis z jednání pedagogické rady, k termínu konání inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Věra Vítková, školní inspektorka

Věra Vítková v. r.

PaedDr. Olga Drápalová, školní inspektorka

Olga Drápalová v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

Jihlava 1. listopadu 2013

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marie Dolejšová, ředitelka školy

Marie Dolejšová v. r.

Želiv 12. 11. 2013

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.